Stabbursdalen
nasjonalparkstyre

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
9815 Vadsø

Besøksadresse
Stabbursnes
9710 Indre Billefjord

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 77
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/stabbursdalen

Porsanger kommune
Rådhuset
9712 LAKSELV

Saksbehandler Karoline Salmila **Vår ref.** 2021/2764-3 432.3 **Deres ref.** **Dato** 16.04.2021

Melding om vedtak - Delvis tillatelse til motorferdsel med snøskuter for oppmåling av privat eiendom i sammenheng med fastsetting av eiendomsskatt

Stabbursdalen nasjonalparkstyre har mottatt deres søknad om tillatelse til motorferdsel med snøskuter den 18. mars 2021.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre har behandlet deres søknad og fattet vedtak den 15. april 2021, som følger på neste side.

Fra og med side 3 i dette brevet følger saksutredning.

Med hilsen

Karoline Salmila
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedtak i sak ST 14/2021

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre dispensasjon til kjøring med snøscooter til to hytter med byggid. 192843413 og 192843405 i Stabbursdalen nasjonalpark, i Porsanger kommune. Dispensasjonen gjelder for én – 1 – tur med to – 2 – snøskutere i perioden 19.04.21-04.05.21

Dispensasjonen er gitt med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder Viktor Gamst (landmåler for Porsanger kommune), samt én medarbeider i Porsanger kommune.
- Dispensasjonen gjelder for kjøring til og fra to hytter med på eiendommene knr. 5436 gnr. 13 bnr. 1 fnr. 15 og knr. 5436 gnr. 13 bnr. 1 fnr. 13 i Stabbursdalen nasjonalpark.
- Kjøringen til og fra hyttene skal skje langs traseene som er inntegnet på vedlagt kart fra søknaden.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark/vann.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødig.
- Tillatelsen skal medbringes under kjøring.
- Før gjennomføring av turen skal Statens naturoppsyn (SNO) kontaktes
    - Torkjell Morset kontaktes: Tlf. 916 22 003
- Dispensasjonshaverne skal til enhver tid følge eventuelle anvisninger som forvaltningsmyndigheten, SNO eller reinpolitiet gir for å ivareta verneformålet.
- Søker må påse at alle nødvendige tillatelser er innhentet i forkant av kjøreturen, deriblant etter motorferdselloven.

Klageadgang

Du kan klage på nasjonalparkstyrets vedtak til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og skal sendes via nasjonalparkstyrets adresse under, jf. forvaltningsloven § 32.

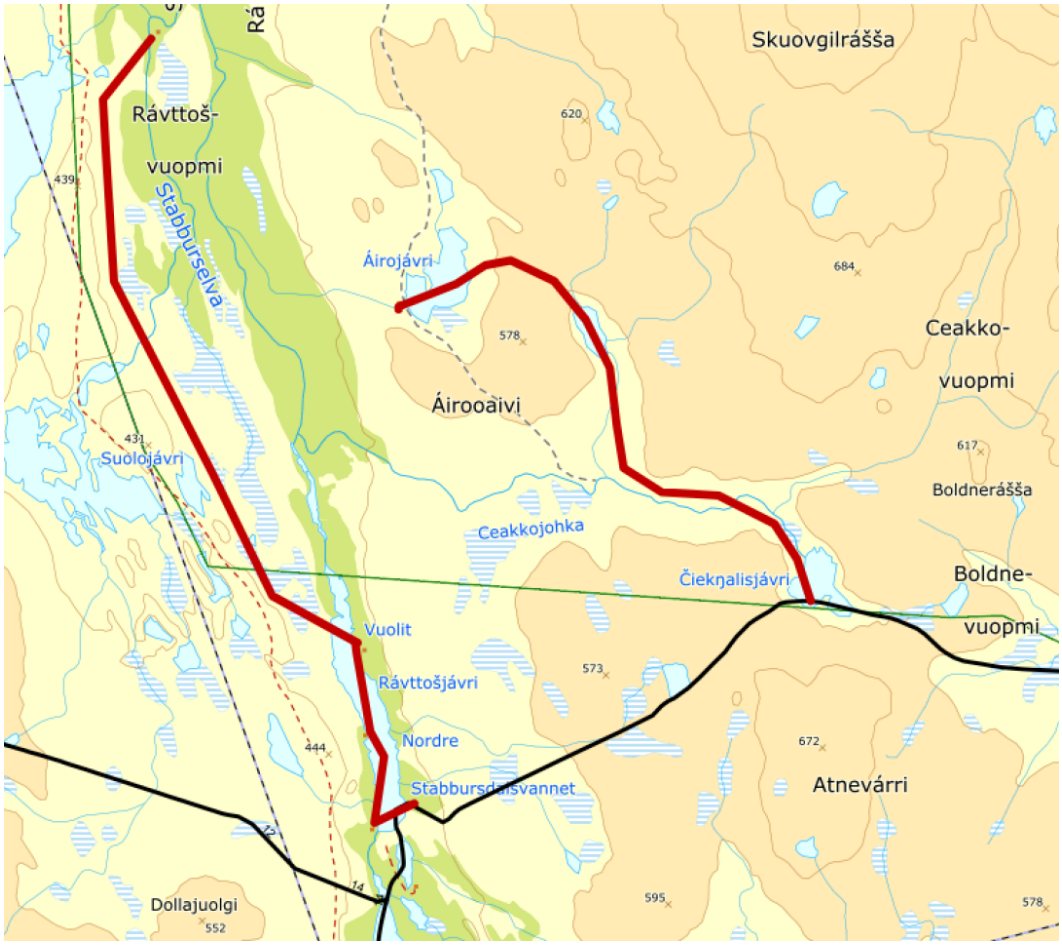
Stabbursdalen nasjonalparkstyre
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

E-post: **fmtfpost@fylkesmannen.no**

Saksopplysninger

Porsanger kommune søker med dette om tillatelse til å kjøre med snøscooter i Stabbursdalen nasjonalpark. Kjøringen skal foregå i forbindelse med fastsetting av eiendomsskatt. I denne forbindelsen vil det bli foretatt befaring og registrering hytter. Befaring skal foregå i tidsrommet uke fra 19.04.2021 – 05.05.2021. Det skal kun gjennomføres en tur til hver enkelt hytte. Videre søkes det om tillatelse til å ha følgescooter, dette i henhold til HMS. Det orienteres om at det også er søkt om dispensasjon for kjøring med snøscooter av Porsanger kommune.

Turene skal kjøres til følgende eiendommer:
Hytte ved Airojavri – 13/1/15/0
Hytte ved Rávttošvoupmi – 13/1/13/0

Kart innsendt av Posranger kommune. Rød strek er ønskede kjøretraseer, svart strek er eksisterende snøskuterløyper, grønn strek er nasjonalparkgrense.

Regelverk

Formålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og Gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.
Naturmangfoldloven (nml.) trådde i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i nml. §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-varprinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter nml. § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter nml. § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Motorferdsel er etter motorferdselloven beskrevet som bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy. Av vernebestemmelsene for Stabbursdalen nasjonalpark (jf. punkt 6.1 og 6.3) framgår det at er forbudt i nasjonalparken. I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til noe motorferdsel. Skuterkjøring som Porsanger kommune søker om kommer ikke inn under noen av disse bestemmelsene fordi motorferdsel til formålet med kjøringen står ikke nevnt i vernebestemmelsene som et tilfelle nasjonalparkstyret kan gi dispensasjon til. En eventuell tillatelse til snøskuterkjøring i Stabbursdalen nasjonalpark må i dette tilfelle gis med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 48, dersom det ikke strider mot vernets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. verneforskriften § 4. I rundskriv fra Direktoratet for naturforvaltning «Forvaltning av verneforskrifter», revidert februar 2010, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her fremgår det at bestemmelsen gjelder *særlige tilfeller*. Dette skal være bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vurdering

I denne søknaden bes det om dispensasjon til å bruke snøskuter for oppsøking av bygg for vurdering ved fastsettelse av eiendomsskatt for Porsanger kommune. Verneforskriften slår fast at motorisert trafikk til lands og til vanns, herunder lavtflyging under 300 meter og landing med luftfartøy er forbudt. Det er ikke gitt noen unntak i forskriften for å tillate motorferdsel til omsøkte formål, og saken må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ, hvor det heter at det kan gjøres unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kommer ikke inn under alternativene sikkerhetssyn eller vesentlig samfunnsmessig betydning. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Vilkåret om at *tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig* og at tiltaket *ikke må stride mot vernevedtakets formål* innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis. Bestemmelsen er streng og det skal foreligge særlige behov ved dispensasjon til motorferdsel. Begge vilkårene må være oppfylt dersom det skal kunne gis dispensasjon. Hvis vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt vil det bero på en skjønnsmessig og konkret vurdering om dispensasjonen bør gis.

Hensikten med verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Stabbursdalen har verdens nordligste furuskog, et rikt fugleliv og interessante kvartærgeologiske avsetninger. Furuskogen i Stabbursdalen utgjør med sin nordlige beliggenhet naturlig nok nordgrensa for flere typiske barskogsarter. De store fjellområdene i nasjonalparken er viktig for arter som er avhengige av store områder, deriblant jerv og gaupe. Nasjonalparken er også viktig område for flere rovfuglarter og blant annet de sårbare artene fjell- og lirype og snøugle. Nasjonalparken utgjør også viktige beite-, brunst- og kalvingsområde for tamrein. Fugle- og dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for fugle- og dyreliv, vegetasjon eller kulturminner. Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre- og plantelivet, tamrein og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt.

Naturmangfoldloven § 8 setter krav til at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på blant annet effekten av påvirkninger. Forvalter anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken og føre-var prinsippet anses ikke som relevant i dette tilfellet § 9. Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no), forskningsrapporter, utkastet til forvaltningsplan og utførte kartlegginger og kartdata fra Stabbursdalen. Vi vet, jf. nml. § 8, at motoriserte kjøretøy og luftfarttøy vil medføre en del støy og forstyrrelser som kan ha negative konsekvenser for dyre- og fugleliv, samt tamrein. Ved valg av framkomstmiddel vil snøskuter

om vinteren ikke gi negativ påvirkning på terrenget, så lenge man påser at marka er snø og isdekket. Utøvere av tradisjonelt friluftsliv kan også bli forstyrret av støy fra motorferdsel, da de blant annet oppsøker nasjonalparken for å oppleve stillheten i naturen. Perioden det søkes om vil være i den mest sparsomme sesongen i løpet av året, og høyt aktivitetsnivå vil kunne virke særlig forstyrrende på fugle- og dyrelivet med tanke på den mest sårbare hekke- og yngleperioden. Snøskuterkjøringen skal likevel avgrenses til et minimum, og ved eventuell observasjon av vilt og fugler er det viktig å holde god avstand for å unngå unødvendig forstyrrelser, jf. nml § 8.

Det skal vurderes om et omsøkt tiltak eller aktivitet kan utføres utenfor vernegrensene hvis et tiltak eller en aktivitet kan ha en negativ effekt på naturmiljøet. I denne sammenheng har personale fra Porsanger kommune har behov for å oppsøke hver enkelt bygg, uavhengig av om byggene er i eller utenfor et verneområde. For å gjennomføre nøyaktige vurderinger av byggene, må de få tilgang til byggene som er plassert innenfor nasjonalparken. Byggene er svært langt fra allfarvei, slik at det er behov for motorferdsel i dette tilfellet.

Det er i tråd med nasjonal praksis i forvaltning av verneområder å begrense motorferdsel og derfor også antall kjøreturer og kjøreperioder. Denne praksisen vil bidra til å motvirke at naturverdiene gradvis forringes som følge av en utvikling hvor hver enkelt tillatelse isolert sett blir ansett som for et for lite inngrep mot naturverdiene, men alle gitte tillatelser samlet sett kan utgjøre forringelser og skade på naturverdiene. I Stabbursdalen nasjonalpark er motorferdsel i utgangspunktet forbudt (jf. § 3 punkt 6 i verneforskriften), og det er kun ved særskilte tilfeller at forvaltningsmyndigheten kan utstede tillatelse til motorferdsel. Forstyrrelsen fra snøskuterkjøringen i denne sammenhengen vil være relativt kortvarig og forbigående. Sannsynligheten for at flere vil søke på samme grunnlag er liten. Den samlede belastningen i forhold til motorisert ferdselen med snøskuter i nasjonalparken er generelt vurdert som lav, jf. nml. § 10, og ikke vil øke vesentlig ved innvilgelse av denne tillatelsen. Den totale samlede belastningen vurderes dermed som ikke for stor og tillegges derfor ikke stor vekt på nåværende tidspunkt, men vil kunne tillegges vekt i fremtidige dispensasjoner hvis bruk av snøskuter generelt øker og endres til en form som er i strid med verneformålet og påvirker naturverdiene negativt. Det er derfor viktig med god planlegging for å holde motorferdselen på et nødvendig minimum.

I Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 står det følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: «*Med alternativet «sikkerhetshensyn» siktes det bl.a. til sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. Det må i det enkelte tilfelle vurderes konkret om det er behov for spesielle tiltak av hensyn til sikkerheten for de som bruker et område. Det er ikke ment at bestemmelsen skal føre til at den enkeltes plikt til egen aktsomhet i fjellet svekkes. I enkelte områder som er særlig hyppig besøkt, kan det imidlertid være grunnlag for mindre sikringstiltak som kjetting, sikringstau eller advarselsskilt. Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det gis tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter). Bestemmelsen er heller ikke ment for å gi tillatelse til bygninger i*

sikringsøyemed. Det ville i tilfellet stride mot intensjonen med områdevern som er å sikre naturområder mot nye tekniske inngrep». Forvaltningspraksisen er at man ikke innvilger følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn. Det legges opp til at søkere til private hytter og gammer fortsatt har anledning til å benytte seg av to skutere ved én tur, da forvaltningspraksis legger opp til at bruk av én skuter tilsvarer en kjøretur, bruk at to skutere tilsvarer to kjøreturer osv. Ved kjøring til private hytter og gammer/utmarksbygg vil det normalt gis mer enn én kjøretur til de private byggene. I de tilfellene er det derfor mulig å velge å kjøre to snøskutere samtidig, og dette behovet avgjøres av den som har fått innvilget kjøretillatelsen. I dette tilfellet skal det to hyttene kun oppsøkes én gang på samme kjøredag. Det bes om tillatelse til to snøskutere på samme kjøretur, grunnet HMS-reglement til Porsanger kommune. Som kommunalt ansatte vil disse sikkerhetskravene måtte være oppfylt. Forvalter mener dette ønsket derfor det bør etterkommes i dette tilfellet.

Dette isolerte tiltaket vurderes til ikke å skade verneverdiene vesentlig og nml. § 11 om kostnader ved miljøforringelse er derfor ikke vurdert nærmer i saken. Nasjonalparkforvalter anser den totale negative effekten av påvirkningene i dette tilfellet til å være forholdsvis lav med hensyn til tamrein, fugle- og dyrelivet, samt påvirkning på friluftslivet. Ved å benytte snøskuter på valgte kjørestrekning i kart og ved at all kjøring gjennomføres på én kjøredag innenfor den begrensede tidsperiode, vil nml. § 12 i være ivaretatt ved innvilgelse av søknaden. Det anses derfor som sannsynlig at den begrensede bruk av snøskuter til dette særskilte formålet ikke vil være i strid med verneformålet eller komme i konflikt med de miljørettslige prinsippene i nml. §§ 8-12.

En av hyttene ligger inne i Láhtin siida sitt sommerbeiteområde og den andre omsøkte kjøretraseen går også i flyttekorridoren til reindriften. I midten av april og mai må man ta spesielt hensyn til reindriften under vårflytting. Forvalter anmoder derfor Porsanger kommune om å kontakte berørte reinbeitedistrikter og siidaleder for Láhtin siida på e-post eller telefon i god tid. Kontaktpersonen er siidaleder: Láhtin-siida v/ Anna Ravna Gaup: Tlf. 418 55 018 eller e-post: anna.ravna.gaup@gmail.com.

Faste kopimottakere for Stabbursdalen nasjonalparkstyre:

Porsanger kommune	Rådhuset	9712	Lakselv	postmottak@porsanger.kommune.no
Hammerfest kommune	Postboks 1224	9616	Hammerfest	servicekontoret@hammerfest.kommune.no
Landbruksdirektoratet-ARD	Postboks 8140 Dep	0033	Oslo	postmottak@landbruksdirektoratet.no
Luftfartstilsynet	Postboks 243	8001	Bodø	postmottak@cca.no
SNO Lakselv	Stabbursnes	9710	Indre Billefjord	torkjell.morset@miljodir.no
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	Vadsø	fmtfpost@fylkesmannen.no
Troms og Finnmark Fylkeskommune	Postboks 701	9815	Vadsø	postmottak@tffk.no
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	Vadsø	post@fefo.no
Sámediggi - Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok	samediggi@samediggi.no
Reinbeitedistrikt 16	Postboks 185	9735	Karasjok	postmottak@reinbeitedistrikt-16-karasjok-vest.no
Vuorji siida v/ Anders Nils S. Anti	Bahkiljohka 74	9730	Karasjok	andersnsanti@gmail.com
Njeaiddán siida v/Per Inge Johansen	Jorbajeakkáš 16	9730	Karasjok	pigj@live.no
Skáiddeduottar siida v/ Rasmus John S. Anti og Nils John Meløy	Bahkiljohka 80	9730	Karasjok	nilsjmeloy@gmail.com
Láhtin siida v/Anna Ravna Gaup	Ravdojohka 72	9730	Karasjok	anna.ravna.gaup@gmail.com